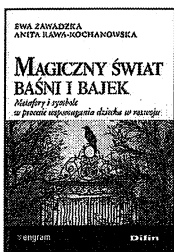

Bajki wspomagające

Monografia Ewy Zawadzkiej i Anity Rawy-Kochanowskiej wpisuje się w nurt badań i praktyk wyzyskujących terapeutyczne walory bajek: magicznych (czyli baśni) i terapeutycznych. Praca ma charakter psychologiczno-pedagogiczny, ale sporadycznie odwołuje się także do wiedzy literaturoznawczej. Nie ma tu jednak miejsca na szczegółowe ustalenia, rozróżnienia i niejednoznaczności gatunkowe dotyczące baśni. Brakuje odniesień do publikacji Joanny Papuzińskiej, Grzegorza Leszczyńskiego, Jolanty Ługowskiej

czy interdyscyplinarnej pracy zbiorowej *Baśń w terapii i wychowaniu*, pod red. Ewy Lewandowskiej-Tarasiuk, Szymona Kawalli i Jana Wiktora Sienkiewicza. Można by nad tym faktem ubolewać, choć nie należy zapominać, co tak naprawdę jest tematem książki.

Mowa tu o terapeutyczno-wychowawczych walorach baśni i bajek w okresie tzw. średniego dzieciństwa – w przybliżeniu: czasie pomiędzy czwartym a siódmym rokiem życia. Pierwszy rozdział książki w syntetyczny sposób przedstawia najważniejsze problemy społeczno-emocjonalnego rozwoju dziecka. Dalej autorki omawiają symbolikę wybranych baśni folklorystycznych (można by polemizować, czy nie są to jednak baśnie ludowe, czasem w literackich adaptacjach). W rozdziale trzecim zajmują się bajką terapeutyczną jako formą pomocy psychologicznej. Rozdział czwarty ukazuje wspomagające właściwości bajek w rozwoju społecznym dziecka. Natomiast w rozdziale piątym autorki prezentują zastosowanie bajki jako formy wspomagania dziecka w problemach adaptacyjnych i lękach rozwojowych.

Magiczny świat bardzo rzetelnie i w zajmujący sposób porządkuje wiedzę o potrzebach dziecka w wieku przedszkolnym, któremu mogą pomóc zarówno dawne opowieści ludowe, jak i współczesne bajki terapeutyczne. Książka zawiera sporo informacji praktycznych na temat zasad tworzenia bajek terapeutycznych, które będą bezpieczne dla dzieci. Są tu m.in. propozycje bajek psychoedukacyjnych, układanych dla dzieci z określonymi potrzebami, tworzonych z myślą o indywidualnych problemach. Nie oznacza to jednak deprecjonowania walorów baśni ludowych. Wprost przeciwnie – jak podkreślają autorki, te utwory „mogą dać dziecku więcej niż inne opowieści, ponieważ język ich przekazu jest dopasowany do możliwości rozwojowych dziecka; w wieloletnim procesie przekazywania baśni z ust do ust zostały one maksymalnie uproszczone” (s. 37). Niezwykle trafne są spostrzeżenia dotyczące opinii współczesnych dorosłych na temat baśni (na co niejednokrotnie zwracał uwagę prof. Grzegorz Leszczyński), którzy odrzucają je z kilku powodów: ze względu na archaiczną realiość, epatowanie okrucieństwem, stereotypowość bohaterów i tradycyjnie przedstawione role płciowe. Tymczasem omawiana książka w przekonujący sposób podważa te opinie i doskonale pokazuje aktualność dawnych ludowych opowieści.

Duża część *Magicznego świata* jest poświęcona nowoczesnym bajkom terapeutycznym. Wprawdzie mają one swoich przeciwników, ale autorki pracy do nich nie należą. Na podstawie własnych doświadczeń, literatury przedmiotu (m.in. prac Marii Molickiej) i wybranych utworów (cudzych i własnych) dowodzą zasadności stosowania bajkoterapii. Bajki jawią się więc niczym przyjaciele – pomocni w takich potrzebach, jak chociażby trudne relacje z rówieśnikami, adaptacja do zmian w strukturze rodziny, adaptacja do nowego środowiska wychowawczego czy lęki rozwojowe.

Zaletą monografii jest również jej bardzo klarowna forma. Praca ma wyrazistą strukturę i jest napisana precyzyjnym, a zarazem niehermetycznym językiem.

Książka znakomicie oddaje wszechstronną i złożoną rolę baśni i bajek w rozwoju dziecka. Jest cenną inspiracją zarówno dla teoretyków, jak i praktyków bajkowego świata.

Marcin Lutomiński

Ewa ZAWADZKA, Anita RAWA-KOCHANOWSKA, **Magiczny świat baśni i bajek. Metafory i symbole w procesie wspomagania dziecka w rozwoju**, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2015.

Eliasz:
Wybraliśmy jakość

Rozpłoch, Buszewski:
Innowacyjność i rozwój

Komorowski:
Sen o uniwersytecie

FORUM AKADEMICKIE

6

Czerwiec 2015
18,99 zł (VAT 5%)

UNIwersytet SWPS

Pierwszy niepubliczny

ISSN 1733-0930
9 771233 093046 06 >

SWPS Uniwersytet Humanistyczny

Daszkowski:
O czym zaświadcza
dyplom

Hołubowicz:
Chińskie uczelnie
rolnicze

Krukiewicz:
Polimerowa
neuroprotetyka